

Návrh

Rámcový plán činnosti České speleologické společnosti na období 1978 - 1980

1) Organizační činnost

Bude zajišťována ústředním výborem, ústředními odbornými komisemi, krajskými výbory a výbory jednotlivých základních organizací. V uvedeném období bude zaměřena na vytvoření celé organizační struktury společnosti a uvedení všech jejich složek do činnosti. Hlavní úkoly:

- a) vytvoření ústředního výboru
  - vytvoření krajských výborů
- b) vytvoření základních organizací a jejich výborů
- c) vytvoření ústředního sekretariátu
- d) vydání členských průkazů
- e) vytvoření a vydávání interního informačního zpravodaje (4x ročně)
- f) vytvoření ústředních odborných komisí
- g) vytvoření ústředního dokumentačního střediska
- h) průběžné zajišťování činnosti celé organizace

2) Speleologická průzkumná činnost

Bude hlavním úkolem společnosti, jejíž výsledky budou pomáhat ve výchově, popularizaci, spolupráci s ostatními orgány a organizacemi i ve vědecko-výzkumné práci.

Obecně a systematicky bude zaměřena na

- a) vyhledávací průzkumné práce (povrchové vyhledávání s aplikací klasických i speciálních metod)
- b) otvírkové průzkumné práce (otvírky jeskynních vchodů, závrtů, závalů)
- c) prolongační průzkumné práce (v koncových bodech jeskyní a propastí, za užití technických, potápěčských i horolezeckých prací)

Regionálně bude zaměřena na

- tradiční lokality v klasických krasových oblastech ČSR

(Moravský kras, Český kras, Severomoravské krasové oblasti, Podkrkonošský kras) s preferencí lokalit, na nichž je zájem státních orgánů či socialistických organizací (finanční příspěvky těchto organizací) a na krasové oblasti v SSR a v zahraničí formou národních i mezinárodních expedic.

- vyhledávání perspektivních krasových lokalit v dosud speleologicky neprozkoumaných terénech.

Hlavní rámcové úkoly pro jednotlivé regiony v ČSR:

Moravský kras - řešení problematiky podzemních krasových toků, jejich jeskynních systémů a paleohydrografické situace obecně

- průzkum oblasti Macocha-Kateřinská j. v návaznosti na vody vilémovické a krasovské
- průzkum Babické krasové plošiny
- průzkum systému Amatérské jeskyně (spolupráce s GÚ ČSAV).

Krasové oblasti Sudetské soustavy (Ještěd, hřeben, Krkonoše, Orlické hory, Jeseníky) - průzkum krasových jevů jako součást výzkumného úkolu "Výzkum a vyhodnocení krasu Sudetské soustavy z hlediska jeho ochrany a využití"

Český kras - průzkum Koněpruské váp. oblasti

- průzkum krasu v oblasti Mořiny
- průzkum kras. jevů v oblasti Tetína
- průzkum jesk. systémů v oblasti Chlumu u Srbška

Krasové oblasti krystalických vápenců Českomoravské vrchoviny a Šumavy - průzkum v oblasti Sedlčansko-krásnohorského metamorfovaného ostrova

- průzkum Chýnovské jeskyně
- průzkum jihočeských váp. ostrůvků

Kras Železných hor - průzkum oblasti Prachovice - Váp. Podol

Jihomoravský kras - aplikovaný průzkum oblasti Turoldu

Severomoravské krasové oblasti -

Tišnovsko - průzkum oblasti Králové Jeskyně na Květnici

Pseudokrasové oblasti - průzkum pseudokrasových jevů moravských karpat

- průzkum pseudokrasu České křídy
(Český ráj, Broumovsko, Svitavsko).

3) Výchovná činnost

Bude zaměřena na výchovu členské základny a zvyšování její kvalifikace formami přednášek, praktických cvičení, exkurzí, srazů, táborů a metodicko-výchovných materiálů.

Garantem výchovné činnosti bude Komise pro výchovu.

Hlavní úkoly:

- a) kulturně-politická výchova členské základny
- b) politicko-odborná práce s funkcionářským aktivem
- c) zvyšování odborné kvalifikace.

Prostředky k plnění výchovných úkolů:

- a) kurzy základních speleologických znalostí (v základních organizacích)
- b) zdokonalovací kurzy speleologie (v rámci krajů)
- c) specializované kurzy (v rámci ústředí, příp. krajů).

4) Dokumentační činnost

Bude důležitým prostředkem pro uchování výsledků průzkumné, vědecko-výzkumné i jiné činnosti společnosti a základním zdrojem poznatků a informací pro pomoc společnosti státním orgánům a soc. organizacím. Speleologická dokumentace není dosud v ČSR žádnou organizací komplexně shromažďována. Garantem této činnosti bude komise pro dokumentaci.

Hlavní úkoly:

- a) vytvoření ústředního dokumentačního střediska (Speleofondu) a zajištění jeho činnosti
- b) zavedení jednotného systému dokumentace speleologických prací a krasových jevů
- c) výchova dokumentačních pracovníků, zajištění a řízení jejich činnosti, vydávání příslušných metodik
- d) nákup a výměna speleologických publikací a dokumentace v rámci ČSSR i se zahraničím.

5) Propagační, popularizační a publikační činnost

Bude zaměřena nejen na propagaci činnosti společnosti a publikaci jejích výsledků, ale ve spolupráci s kompetentními orgány na výchovu veřejnosti k ochraně a správnému využívání krasových oblastí a jejich přírodních složek.

Hlavní úkoly:

- a) propagace a popularizace činnosti společnosti, výchova veřejnosti
  - spoluprací s orgány tisku, rozhlasu, televize a filmů
  - pořádáním veřejných přednášek a besed
  - propagačními tiskovinami
  - veřejnými vývěskami a informačními skříňkami
  - spoluprací se společenskými organizacemi, především SSM, PO SSM, ROH a Svazarmem
  - pořádáním výstav
  - pořádáním tématických soutěží
- b) publikace výsledků činnosti společnosti
  - ve stávajících odborných a populárně-vědeckých sbornících a časopisech
  - vydáváním příležitostních a monografických tisků

6) Spolupráce s orgány státní ochrany přírody

Jde o pomoc společnosti při zajištování úkolů Správ chráněných krajinných oblastí, krajských středisek a Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody. Konkrétní úkoly, prováděné členy společnosti, mohou tyto orgány i finančně zajišťovat.

Hlavní úkoly:

- a) pomoc orgánům státní ochrany přírody při zajišťování ochrany krasových území a krasových jevů
  - konzervace lokalit a údržba jeskynních vchodů a uzávěrů;
  - zpravodajská a strážní služba v chráněných územích;
  - propagace státní ochrany přírody;
- b) pomoc státní ochraně přírody při budování naučných stezek a jejich údržbě;
- c) zajišťování odborných podkladů, dokumentace, studií apod. pro činnost orgánů státní ochrany přírody.

7) Spolupráce se Správami zpřístupněných jeskyní ČSR

Jde o pomoc společnosti těmto Správám při pracích, pro něž nemají personální a odborné zajištění. Konkrétní úkoly, prováděné členy společnosti, mohou Správy i finančně zajišťovat.

Hlavní úkoly:

- a) speleologická pomoc při řešení provozních otázek (speciální údržbářské a zabezpečovací práce)
- b) spolupráce při kulturně-výchovném využití a propagaci krasu (průvodcovská činnost apod.)
- c) vzájemná spolupráce při zajišťování speleologické záchranné služby
- d) spolupráce při technickém zajišťování speleologických prací společnosti.

8) Spolupráce se Slovenskou speleologickou společností

Bude zaměřena tak, aby speleologie v ČSSR byla jednotnou složkou kulturně-výchovné činnosti na společných základech a jednotna i v rámci zahraniční reprezentace.

Hlavní úkoly:

- a) vzájemná výměna odborných i organizačních zkušeností a poznávání regionální problematiky krasových oblastí formou účasti na národních a regionálních akcích, formou exkurzí, setkání, téborů, přednášek, besed
- b) výměna propagačního, publikačního a dokumentačního materiálu

- c) expedice a pracovní tábory, zaměřené na speleologickou činnost v rámci vzájemné pomoci
  - d) vzájemná pomoc při materiálovém vybavování
  - e) spolupráce z hlediska jednotné reprezentace ČSSR v zahraničí a Mezinárodní speleologické unii (UIS) - spolupráce při vytvoření federální koordinační složky
    - Národního speleologického komitétu ČSSR.
- 9) Spolupráce se zahraničními speleologickými organizacemi a Mezinárodní speleologickou unií
- Tato činnost bude zaměřena na získávání nejnovějších poznatků z oboru, reprezentaci československé speleologie v zahraničí a úzkou spolupráci se socialistickými státy. Garantem této činnosti bude komise pro zahraniční spolupráci.
- Hlavní úkoly:
- a) v rámci spolupráce s UIS
    - aktivně se zapojit a podporovat akce UIS
    - realizovat její usnesení v ČSR
    - prostřednictvím Národního komitétu navrhovat delegáty do výkonných i odborných orgánů UIS, podporovat a usměrňovat jejich činnost
  - b) v rámci spolupráce se zahraničními speleologickými organizacemi
    - vzájemná výměna odborných i organizačních zkušeností a poznávání regionální problematiky zahraničních krasových oblastí formou účasti na regionálních národních a mezinárodních akcích, formou exkurzí, setkání a táborů, přednášek a besed
    - výměna propagačního, publikačního a dokumentačního materiálu
    - materiálně-technická spolupráce
    - spolupráce při speleologických pracích v hraničních oblastech ČSR, zvláště s PLR a NDR
    - speleologické expedice v zahraničí, zaměřené na průzkumné, dokumentační, objevitelské a speleoalpinistické akce

- reprezentace československé speleologie v zahraničí.

10) Vědecko-výzkumná činnost

Tato činnost bude zaměřena na pomoc vědecko-výzkumným organizacím při řešení výzkumných úkolů těchto organizací i na samostatné řešení některých samostatných vědeckých problémů. Garantem této činnosti bude komise pro vědecký výzkum.

Hlavní úkoly:

- a) spolupráce s odbornými pracovišti resortů (především ministerstva kultury, ČSAV, Českého geol. úřadu, VVCR a ministerstva školství)
- b) řešení samostatných, regionálně zaměřených vědecko-výzkumných úkolů podle plánů schválených Komisí pro vědecký výzkum.

11) Spolupráce s organizacemi geologického průzkumu

Tato spolupráce bude zaměřena na pomoc organizacím geologického průzkumu (resort Českého geologického úřadu) při ověřování a vyhodnocování ložisek nerostných surovin v krasových oblastech. Tyto úkoly budou plněny smluvně podle požadavků geologicko-průzkumných organizací a s jejich finančním krytím.

Hlavní úkoly:

- a) zajištování odborných podkladů a dokumentace pro potřeby organizací geologického průzkumu
- b) provádění aplikovaného speleologického průzkumu a výzkumu pro potřeby geologických průzkumných organizací
- c) využívání výsledků geologicko-průzkumných prací resoru Českého geologického úřadu pro potřeby společnosti.

12) Spolupráce s orgány a organizacemi při průzkumu a dokumentaci nekrasových podzemních prostor za různými účely
Tato činnost bude zaměřena na pomoc orgánům národních výborů, státní památkové péče a různým stavebním organiza-

cím při průzkumu, dokumentaci a asanaci různých podzemních prostor-chodeb, sklepení, studní, starých dolů, podzemí městských památkových rezervací. Bude prováděna převážně smluvně podle konkrétních požadavků organizací a s jejich finančním krytím.

13) Bezpečnost práce, ochrana zdraví a speleologická záchranná služba (speleoslužba)

Tato činnost bude zaměřena k zajištění bezpečnosti speleologických průzkumných pracovišť a veškeré činnosti společnosti, ve spolupráci se Správami jeskyní a Správami chráněných krajinných oblastí také k preventivnímu zajišťování bezpečnosti návštěvníků i pracovníků v krasu a k organizování speleologické záchranné služby jako materiálně i odborně vybavených kolektivů pro případné zásahy na záchrannu ohrožených lidských životů či majetku.

Garantem této činnosti bude komise pro bezpečnost, ochranu zdraví a speleologickou záchrannou službu.

Hlavní úkoly:

- a) vypracování pravidel pro bezpečnost speleologických prací a ochranu zdraví
- b) zajištění úrazového pojištění členů společnosti
- c) vytvoření organizačního řádu speleoslužby
- d) postupné utváření sítě skupin a středisek speleoslužby, jejich výcvik a materiální vybavení
- e) sestavení oblastních plánů zásahu speleoslužby a havajních plánů pro pracoviště společnosti
- f) preventivní péče o bezpečnost speleologických pracovišť
- g) spolupráce se Správami jeskyní, Správami chráněných krajinných oblastí a dalšími orgány při preventivní péči o bezpečnost návštěvníků krasových oblastí
- h) zásahy k záchráně ohrožených lidských životů a majetku v jeskyních a krasových oblastech vůbec.